

دعای ختم قرآن

تهیه و تنظیم:

علامہ شیخ میر عبداللہ تخت دار
رحمہ اللہ وأسکنہ فسیح جنتہ

ترجمہ:

سید مسلم تخت دار

مدرسہ امیریہ

جزیرہ قشم - گیاهدان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دعای ختم قرآن

تہیہ و تنظیم: علامہ، شیخ میر عبداللہ تخت دار

رحمہ اللہ وأسکنہ فسیح جنتہ

ترجمہ: سید مسلم تخت دار

مدرسہ امیریہ

جزیرہ قشم – گیاهدان

مقدمه

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
أَشْرَفِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

الله عزوجل، قرآن را کتابی برای هدایت انسان ها نازل کرده و در این کتاب شریف آن چه برای هدایت و سعادت بشر لازم بوده، بیان نموده است.

ما مسلمانان مفتخریم که پیرو چنین کتابی هستیم، پس بر ما لازم است با تدبیر در معانی و معارف آن، بر قرائت آن مداومت ورزیده، از تلاوت آن لذت ببریم و بارها و بارها آن را ختم نمائیم.

الله عزوجل می فرماید:

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ^۱

کسانی که کتاب خدا را تلاوت می کنند و نماز را برپا می دارند و از آن چه رزق و روزی آنان گردانیدیم نهان و آشکارا انفاق می کنند، آنان چشم به تجارتی دوخته اند که هرگز بی رونق نمی گردد و از بین نمی رود.

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید:

---

^۱ . سوره فاطر آیه ی ۲۹

مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ
أَمْثَلِهَا، لَا أَقُولُ الْم حَرْفٌ، وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلَا م حَرْفٌ وَمِيمٌ
حَرْفٌ.^۱

هر کس حرفی از قرآن را قرائت کند برای او یک ثواب است. و یک
ثواب، ده برابر است. نمی گویم الف، لام، میم، یک حرف است بلکه الف
یک حرف، و لام یک حرف، و میم یک حرف، است (پس با قرائت (الم)،
سی حسنه برای او ثبت می شود).

از جمله آداب قرآن که از اهمیت ویژه ای برخوردار است دعای ختم
قرآن می باشد که فرد مسلمان با تضرع و زاری، شکر این عمل عظیم را
بجا می آورد و از ذات اقدس باری تعالی، خواستار قبولیت آن شده، برای
خود و نزدیکانش سلامتی دنیا و آخرت را آرزو می کند.

از حَکَم روایت شده که گفت:

تابعی جلیل القدر، شیخ قراء و مفسرین، مجاهد بن جبر رحمه الله، می
گوید: هنگام ختم قرآن، رحمت نازل می شود.^۲

سلف صالح به این موضوع چنان اهمیت می دادند که نزدیکان خویش
را دعوت می نمودند تا در دعای ختم قرآن شرکت نمایند و از فیوضات و
برکاتی که در این هنگام نازل می شود، بهره مند گردند.
از قتاده روایت شده که گفت:

---

^۱. حسن صحیح، ترمذی ۲۹۱۰

^۲. مصنف ابن ابی شیبہ ۳۰۰۴۲

صحابی جلیل القدر، انس بن مالک رضی الله عنه، خادم رسول الله صلی الله علیه و سلم، هرگاه قرآن را به پایان می رساند، بستگان خویش را جمع می کرد.^۱

دعائی که در پیش رو دارید توسط استاد بزرگوار، علامه، شیخ میر عبدالله تخت دار رحمه الله تهیه و تنظیم گردیده است.

وقتی ماه مبارک رمضان فرامی رسید، ایشان در مسجد خویش، حلقه ی قرائت قرآن برگزار می کردند. شیفتگان کلام الله، گرداگرد قرآن حلقه می زدند و به تلاوت آن مشغول می شدند. زمانی که تلاوت قرآن در فضای ملکوتی مسجد طنین انداز می شد، آنان به طرب می نشستند و این گونه در این ماه پر فضیلت، سه ختم به پایان می رسانیدند.

بعد از هر ختمی، شیخ ما رحمه الله این دعا را ترنم می کرد، دیری نمی پایید که اشک، میهمان چشم ها و بغض، میهمان گلوها می شد. دعا که به پایان می رسید حاضرین در وجود خویش آرامشی بی مثال را احساس می کردند و سبک بال می شدند.

جهت آشنائی با این دعای پربرکت، انتقال مفاهیم و سهولت روخوانی، آن را با لباس ترجمه آراستم و با نخ های اعراب گذاری گلدوزی و نگارین کردم.

از خداوند متعال مسألت دارم تلاوت قرآن را همیشه بر سر زبان های ما جاری بگرداند و حس تدبر در آیات را در تار و پود وجودمان سرشته نماید.

---

^۱ . مصنف ابن ابی شیبہ ۳۰۰۳۸

إِنَّهُ عَلَىٰ مَا يَشَاءُ قَدِيرٌ، حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ
إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ وَالْحَمْدُ
لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

سید مسلم تخت دار

۱۳۹۹/۱/۱۴

مدرسه امیریه

جزیره قشم — گیاهدان

دعای ختم قرآن

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَصَبَ عَلَى وَحْدَانِيَّتِهِ مِنْ صَنْعَتِهِ دَلِيلًا،^۱ وَجَعَلَ لِحَاصَّتِهِ إِلَى طَرِيقِ خِدْمَتِهِ بِعِنَايَتِهِ سَبِيلًا،^۲ وَوَعَدَ عِبَادَهُ عَلَى يَسِيرِ عِبَادَتِهِ بِرَأٍّ جَمِيلٍ،^۳ وَكَانَ لِحَلْقِهِ عَلَى مَا ضَمَّنَ مِنْ رِزْقِهِ وَكِيلًا،^۴ أَوْدَعَ كِتَابَهُ مِنْ أَسْرَارِ دِينِهِ أَمْرًا وَنَهْيًا وَتَحْرِيمًا وَتَحْلِيلًا،^۵ وَآمَنَ عَلَى رَسُولِهِ بِإِنْزَالِهِ حَيْثُ قَالَ: إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا،^۶

---

۱. سپاس و ستایش مخصوص خداوندی است که مخلوقاتش را دلیلی بر یکتائی اش قرار داد.

۲. و با توجه و عنایتش، برای بندگان برگزیده اش، راهی را بسوی خدمت و عبادتش قرار داد.

۳. و در مقابل عبادت اندک، به بندگانش پاداش نیکو وعده داده است.

۴. و خودش را بر آفریده هایش وکیل گرفته بر آن چه از رزق و روزی که ضمانت کرده است (الله عزوجل از لطف و کرمش، رزق و روزی بندگان را تضمین کرده است و خود را وکیل کرده که بدون شک این رزق و روزی را به شما می رسانم).

۵. اسرار دینش ازجمله امر و نهی و حلال و حرام را در کتابش گنجانده است.

۶. و با نازل کردن قرآن بر رسولش صلی الله علیه و سلم بر وی احسان نموده در آن جائی که فرمود: بدون شک ما خودمان قرآن را به تدریج بر تو نازل کردیم.

مَنْ عَدَلَ عَنْ خِدْمَتِهِ أَصْبَحَ بِصَارِمٍ عُقُوبَتِهِ قَتِيلًا^۱، وَمَنْ اعْتَدَلَ
بِصِدْقِ طَاعَتِهِ نَالَ عِنْدَ رَجْعَتِهِ ظِلًّا ظَلِيلًا^۲، وَمَنْ اسْتَرْوَحَ الْيَوْمَ
بِمَعْصِيَتِهِ حَمَلَ يَوْمَ مُحَاسَبَتِهِ حَمَلًا ثَقِيلًا^۳، وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ سَلَامَتِهِ
حَظَى بِنَدَامَتِهِ يَوْمَ تَكُونُ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلًا^۴،
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا^۵، أَحْمَدُهُ أَنْ
بَلَّغْنَا خَتْمَ كِتَابِهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ بُكْرَةٌ وَأَصِيلًا^۶،

---

۱. کسی که از خدمت او کناره گیری کند با شمشیرِ برانِ کيفرش، کشته می شود.

۲. و هر کس با عبادت خالصانه، میانه روی اختیار کند هنگام بازگشتش (به سرای آخرت) ارجمندی و گرانمایگی بدست خواهد آورد.

۳. و هر کس امروز (در دنیا) به نافرمانی اش شاد باشد، روز حسابرسی بار سنگینی را حمل می کند.

۴. و کسی که از دینش که مایه ی سلامتی است رویگردانی نماید در روزی که کوه ها، شن های روان می شوند پشیمانی و ندامت قسمت او می شود.

۵. در آن روز، اهل بهشت قرارگاهشان بهتر و استراحتگاهشان نیکوتر است.

۶. صبحگاهان و شامگاهان او را با حمدِ بسیار، پاک و پر برکت می ستایم که ختم کتابش را نصیب ما فرمود.

وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ الصَّادِقُ فِي قِيلِهِ وَمَنْ
 أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا،^۱ وَأَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
 الَّذِي بَلَغَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَتَبَتَّلَ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا.^۲
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى هَذَا النَّبِيِّ الْكَرِيمِ وَالرَّسُولِ الَّذِي
 قُلْتَ فِيهِ: وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ، أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ وَسَلَّمْتَ وَبَارَكْتَ
 عَلَى سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ
 مُجِيدٌ.^۳

---

۱. و گواهی می دهم آن که جز الله معبودی به حق وجود ندارد، او یکتاست و شریکی برای او نیست، در گفتارش راستگوست و کیست که در گفتار از خداوند راستگوتر باشد؟

۲. و گواهی می دهم که سرور ما و نبی ما محمد، بنده ی او و فرستاده ی اوست کسی که هر چه از جانب پروردگارش بر او نازل شده را (بطور کامل به مردم) رسانیده و از خلائق بُریده و بدو پیوسته است.

۳. خدایا! صلوات و سلام و برکت بفرست بر این نبی بزرگوار و رسولی که در شأن او گفته ای: بدون شک تو دارای اخلاقی بس بزرگ هستی، بهتر از صلوات و سلام و برکتی که بر سرور ما ابراهیم و بر آل سرور ما ابراهیم فرستادی، حقا که در دو جهان ستوده شده و با عظمتی.

اللَّهُمَّ فَكَمَا بَلَّغْتَنَا خَاتِمَةَ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ وَأَعَنْتَنَا عَلَى تِلَاوَةِ الذِّكْرِ
الْحَكِيمِ، الَّذِي لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ، تَنْزِيلٌ مِنْ
حَكِيمٍ حَمِيدٍ^۱

فَاجْعَلْنَا بِتِلَاوَتِهِ مُنْتَفِعِينَ، وَإِلَى لَذِيذِ خِطَابِهِ مُسْتَمِعِينَ، وَبِمَا فِيهِ
مُعْتَبِرِينَ، وَلَا حُكَاةٍ عَامِلِينَ، وَلَا أَمْرٍ وَنَوَاهِيهِ خَاضِعِينَ، وَعِنْدَ خَتْمِهِ
مِنَ الْفَائِزِينَ، وَلِلْوَاوَةِ حَائِزِينَ، وَلَكَ فِي جَمِيعِ شُهُورِنَا ذَاكِرِينَ، وَإِلَيْكَ
فِي جَمِيعِ أُمُورِنَا رَاجِعِينَ، وَاعْفِرْ لَنَا فِي لَيْلَتِنَا هَذِهِ أَجْمَعِينَ، بِرَحْمَتِكَ يَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ^۲

---

^۱ . خدایا! همان گونه که ما را به ختم قرآن عظیم رسانیدی و بر تلاوت
کتابی که ذکر حکیم است، یاری دادی، کتابی که از پیش روی آن و از
پشت سرش باطل بسویش نمی آید و از جانب حکیمی ستوده شده نازل
شده است.

^۲ . ما را به تلاوت آن سودمند، بسوی سخنان لذیذش مستمع، به آن چه در
آن است پند گیرنده، به احکام آن عمل کننده، به اوامر و نواهی آن تسلیم
شده، به هنگام ختم آن پیروزمند و بدست آورنده ی ثواب آن بگردان.
و (توفیق عنایت فرما که) در همه ی ماه ها یاد تو، و در تمام امور رجوع
کننده بسوی تو باشیم. و همگی ما را در این شب بیامرز، به رحمت، ای
مهربان ترین مهربانان.

اللَّهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْآنَ الْعَظِيمَ رَيِّعَ قُلُوبِنَا، وَشِفَاءَ صُدُورِنَا، وَجَلَاءَ
أَحْزَانِنَا، وَذَهَابَ هُمُومِنَا وَغُمُومِنَا، وَسَائِقِنَا وَقَائِدِنَا وَدَلِيلِنَا إِلَيْكَ وَإِلَى
جَنَّتِكَ جَنَّاتِ النَّعِيمِ.^۱

اللَّهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْآنَ لِقُلُوبِنَا ضِيَاءً، وَلِأَبْصَارِنَا جَلَاءً، وَلِأَسْقَامِنَا
دَوَاءً، وَلِذُنُوبِنَا مُمَحَّصًا وَمِنَ النَّارِ مُخَلِّصًا.^۲

اللَّهُمَّ نَجِّنَا بِهِ مِنْ تَوَرُّدِ الْهَلَكَاتِ، وَسَلِّمْنَا بِهِ مِنْ اقْتِحَامِ الشُّبُهَاتِ،
وَعَمِّمْنَا بِهِ بِسَحَابِ الْبَرَكَاتِ، وَلَا تُخْلِنَا بِهِ مِنْ لُطْفِكَ فِي جَمِيعِ
الْأَوْقَاتِ.^۳

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ الَّذِي فَضَّلْتَهُ
بِأَشْرَفِ الرِّسَالَاتِ، وَفِي الْأُخْرَى بِأَرْفَعِ الدَّرَجَاتِ.^۴

---

۱. خدایا! قرآن عظیم را بهار قلب هایمان، شفای سینه هایمان، زداینده ی احزان
مان، بَرَنده ی اندوه ها و غم هایمان، و سوق دهنده، راهبر و راهنما بسویت و
بسوی بهشت، بهشت پر نعمت قرار بده.

۲. خدایا! قرآن را نوری برای قلب هایمان، روشنی برای چشم هایمان، درمانی
برای بیماری هایمان، پاک کننده برای گناهان مان و رهاننده از دوزخ قرار بده.

۳. خدایا! بوسیله ی قرآن، ما را از واقع شدن در هلاکت ها نجات بده، و از فرو
رفتن در شبهات سالم بدار، و بوسیله ی قرآن، ابرهای خیر و برکت را بر سر ما
فراگیر نما و در تمامی اوقات، ما را از لطف خود خالی مگذار.

۴. خدایا! صلوات و سلام و برکت بفرست بر سرور و پیامبر ما محمد، کسی که او
را (در دنیا) به شریف ترین رسالات و در آخرت به بهترین درجات برتری بخشیده
ای و گرامی داشته ای.

فَلَهُ فِيهَا الْمَقَامُ الْمُحْمَدُ، وَالْحَوْضُ الْمَوْرُودُ، وَاللَّوَاءُ الْمَعْقُودُ،
وَالْفَخْرُ الْمَشْهُودُ، وَلَهُ الزُّلْفَى وَالْفَضِيلَةُ، وَالْقُرْبَى وَالْوَسِيلَةُ.^۱
اللَّهُمَّ نَوِّرْ بِكِتَابِكَ قُلُوبَنَا، وَاعْفِرْ بِهِ ذُنُوبَنَا، وَاسْتُرْ بِهِ عُيُوبَنَا،
وَاشْرَحْ بِهِ صُدُورَنَا، وَيَسِّرْ بِهِ أُمُورَنَا.^۲
اللَّهُمَّ انْفَعْنَا بِمَا صَرَفْتَ فِيهِ مِنَ الْآيَاتِ، وَكَفِّرْ عَنَّا بِتِلَاوَتِهِ
السَّيِّئَاتِ، وَهَوِّنْ بِهِ عَلَيْنَا السَّكَرَاتِ عِنْدَ الْمَمَاتِ.^۳
اللَّهُمَّ أَخْلِصْ بِهِ صَمَائِرَنَا، وَأَصْلِحْ بِهِ سَرَائِرَنَا، وَاشْفِ بِهِ مَرَضَانَا،
وَارْحَمْ بِهِ مَوْتَانَا، وَاغْسِلْ بِهِ دَنَسَ خَطَايَانَا.^۴

-
۱. شفاعت عظمی، حوض کوثر که مردم بر سر آن وارد می شوند و پرچم نصب شده یعنی لواء الحمد، در روز قیامت مخصوص اوست.
برتری و بزرگی جلو دیدگان مردم (در روز رستاخیز)، قرب و نزدیکی به درگاه الله و وسیله و فضیله (دو منزلتی در بهشت) متعلق به ایشان است.
۲. خدایا! بوسیله ی کتابت، قلب های ما را منور کن، گناهان ما را بیامرز، عیب های ما را بپوشان، سینه های ما را بگشای و امور ما را آسان نما.
۳. خدایا! به آن چه در قران از آیات آوردی ما را نفع برسان، و با تلاوت آن گناهان ما را بپوشان، و بوسیله ی قران هنگام مرگ، جان کندن را بر ما آسان بگردان.
۴. خدایا! بوسیله ی قران، درون ما را پاک و بی آلایش نما، ظاهر ما را اصلاح بفرما، بیماران ما را شفا ببخش، رفتگان ما را بیامرز، و آلودگی های گناهان ما را بشویان.

اللَّهُمَّ إِنَّكَ سَمَّيْتَهُ مُبَارَكًا فَارْزُقْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ بَرَكَهٍ، وَجَعَلْتَهُ نَجَاتًا
فَنَجِّنَا بِهِ مِنْ كُلِّ هَلَكَةٍ، وَجَعَلْتَهُ عِصْمَةً فَأَعِصِمْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ شُبْهَةٍ
وَبِدْعَةٍ، وَاجْعَلْنَا بِهِ فِي حِرْزِكَ وَأَمَانِكَ وَجِوَارِكَ، فِي غُرَفَاتِ جَنَاتِكَ،
عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاءُكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ.^۱

اللَّهُمَّ إِنَّا قَدْ دَعَوْنَاكَ طَالِبِينَ، وَرَجَوْنَاكَ رَاغِبِينَ، وَاسْتَقَلْنَاكَ غَيْرَ
مُسْتَنْكِفِينَ، إِفْرَارًا لَكَ بِالْعُبُودِيَّةِ، وَإِدْعَاءًا لَكَ بِالرُّبُوبِيَّةِ، فَأَنْتَ اللَّهُ
الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، لَكَ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَأَنْتَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ.^۲

---

^۱. خدایا! همانا قرآن را مبارک نام نهادی پس بوسیله ی قرآن هر برکتی را
رزق و روزیمان بگردان، و آن را نجات قرار دادی پس بوسیله ی آن از هر
هلاکتی ما را نجات بده، و آن را حفظ قرار دادی پس بوسیله ی آن از هر
شبهه و بدعتی ما را حفظ بفرما، و بوسیله ی آن ما را در قصرهای بهشت
در حمایت، امان و پناه خود قرار بده، همسایه ی تو عزت یافت و ثنای تو
عظیم گشت و غیر از تو معبودی به حق نیست.

^۲. خدایا! همانا به درگاهت دعا کردیم در حالی که خواهان اجابتیم، و به تو
امید داریم در حالی که مشتاق اجابتیم، و از تو می خواهیم دستان را
بگیری بدون این که از این کار سر باز زنیم، اقرار می کنیم که بندگان
توایم و به پروردگاری تو اعتراف می کنیم، تو الله هستی که جز تو معبودی
به حق نیست، و آن چه در شب و روز قرار گرفته تنها برای توست، و تو
بسیار شنوا و بسیار دانائی.

اللَّهُمَّ فَجُدْ عَلَيْنَا بِمَجْرِيلِ النِّعَمَاءِ، وَأَسْعِفْنَا بِتَتَابُعِ الْأَلَاءِ، وَعَافِنَا
 مِنْ تَوَازِلِ الْبَلَاءِ، وَفِنَا شَمَاتَةَ الْأَعْدَاءِ، وَأَعِذْنَا مِنْ دَرَكِ الشَّقَاءِ،
 وَحُطْنَا بِرِعَايَتِكَ الْجَيِّلَةِ فِي الصَّبَاحِ وَالْمَسَاءِ.^١
 إِلَهَنَا وَسَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا، عَلَيْكَ نَتَوَكَّلُ فِي حَاجَاتِنَا، وَإِلَيْكَ نَتَوَسَّلُ فِي
 مُهِمَّاتِنَا، لَا نَعْرِفُ غَيْرَكَ فَندَعُوهُ، وَلَا نُؤْمَلُ سِوَاكَ فَتَرْجُوهُ،^٢
 أَنْتَ إِلَهُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، وَجَامِعُ الْخَلْقِ لِمِيقَاتِ يَوْمِ الدِّينِ،
 تَوَقَّفْنَا مُسْلِمِينَ وَالْحَفِنَا بِالصَّالِحِينَ.^٣
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ الْحَبِيبِ،
 وَرَسُولِكَ الْقَرِيبِ، وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ حَمَلَةِ شَرِيعَتِهِ.^٤

-
١. خدایا! نعمت های فراوانی را بر ما بخشش فرما، و ما را با نعمت های
 پیاپی مدد فرما، و از بلاهای سخت و ناگوار ما را عافیت ببخش، و از
 بدخواهی دشمن ما را مواظبت نما، و از انحطاط تیره بختی و بیچارگی
 محافظت بفرما، و صبحگاه و شامگاه با حفظ و عنایت زیبایت ما را نگهدار.
 ٢. ای خدا و ای سرور و ای مولای ما! در حاجات مان به تو توکل می
 کنیم، و در کارهای سخت و دشوار به تو متوسل می شویم، جز تو کسی را
 نمی شناسیم که او را فراخوانیم، و جز تو به کسی امید نداریم که به او
 امیدوار شویم.
 ٣. تو خداوند اولین و آخرین، و جمع کننده ی خلائق در وعده گاه روز
 جزائی، ما را مسلمان بمیران و به صالحین ملحق بگردان.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَدْعُوكَ دُعَاءَ مَنْ يَرْجُوكَ وَيَخْشَاكَ، وَنَبْتَهِلُ إِلَيْكَ ابْتِهَالَ مَنْ لَمْ يَخْطُرْ بِبَالِهِ عِنْدَ مَسْأَلَتِكَ أَحَدٌ سِوَاكَ.^۱

وَرَحْمَتِكَ تَسْعُ مَنْ أَطَاعَكَ مِنَّا وَمَنْ عَصَاكَ، فَأَمَّا مُحْسِنٌ فَقَبِلْتَهُ، وَأَمَّا مُسِيئٌ فَرَحِمْتَهُ، يَا مَنْ أَدْنَى الْمُنْقَطِعِينَ إِلَيْهِ وَأَعْنَى الْمُتَوَكِّلِينَ عَلَيْهِ.^۲

اللَّهُمَّ أَنْتَ أُنَيْسُنَا فِي الْخُلُوعِ إِذَا أَوْحَشَنَا الْمَكَانُ، وَلَفَظْتَنَا الْأَوْطَانَ، وَفَارَقْنَا الْأَهْلَ وَالْحَيْرَانَ، وَانْفَرَدْنَا فِي مَحَلِّ صَنْكِ، قَصِيرِ السَّنكِ، عَلَى غَيْرِ مِهَادٍ وَلَا وِسَادٍ، وَلَا تَقْدِمَةَ زَادٍ وَلَا اعْتِدَادٍ.^۳

---

۱. خدایا! صلوات و سلام و برکت بفرست بر مهتر و پیامبر ما محمد بنده ی محبوبت، و فرستاده ی نزدیکت، و بر آل و اصحابش، کسانی که حاملین شریعتش هستند.

۲. خدایا! همانا ما به درگاهت دعا می کنیم، دعای کسی که تنها به تو امیدوار است و از تو خوف و خشیت دارد، و به درگاهت تضرع و زاری می کنیم، تضرع و زاری کسی که به هنگام درخواست از تو، کسی جز تو به ذهنش خطور نکرده است.

۳. و رحمت تو در بر گرفته به کسانی از ما که تو را اطاعت کرد و کسانی از ما که تو را نافرمانی کرد، پس اگر نیکوکار بود او را بپذیر و اگر گنهکار بود او را ببخشای، ای کسی که بُریدگان بسوی عبادتش را به درگاهش نزدیک و متوکلین را بی نیاز می گرداند.

۴. خدایا! در خلوت تو آنیس مائی، آن گاه که قبر ما را به وحشت می اندازد، و زادگاه ما را بیرون می افکند، و فامیل و همسایه از ما جدا می

اللَّهُمَّ فَتَدَارِكُنَا هُنَالِكَ بِرَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ، وَأَذْهَبِ ظُلْمَتَهُ بِالْأَنْوَارِ
السَّاطِعَةِ.^۱

اللَّهُمَّ ارْحَمْ مِنَّا مَنْ اكْتَنَفَتْهُ سَيِّئَاتُهُ، وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَاتُهُ. ارْحَمْ
مَنْ لَيْسَ لَهُ مِنْ عَمَلِهِ شَافِعٌ، وَلَا يَمْنَعُهُ مِنْ عَذَابِكَ مَانِعٌ، ارْحَمْ
الْعَافِلَ عَمَّا أَظْلَمَهُ، وَالذَّاهِلَ عَنِ الْأَمْرِ الَّذِي خُلِقَ لَهُ.^۲
يَا مَنْ آتَسَ الْعَارِفِينَ بِطِيبِ مُنَاجَاتِهِ، وَالْأَبْسَ الْحَافِيفِينَ نَوْبِ
مُؤَالَاتِهِ،^۳

مَتَى فَرِحَ مَنْ قَصَدَتْ سِوَاكَ هِمَّتُهُ؟، وَمَتَى اسْتَرَاحَ مَنْ أَرَادَتْ
غَيْرَكَ عَزِيمَتُهُ؟، وَمَنِ الَّذِي قَصَدَكَ بِصَدَقِ الْإِرَادَةِ فَلَمْ تُشَفِّعْهُ فِي
مُرَادِهِ؟^۱

شوند، و آن گاه که در محل تنگ با ارتفاع کم، بدون بستر و بالش، و بدون
از پیش فرستادن توشه و پس انداز تنها شویم.
^۱ . خدایا! در آن جا با رحمت فراگیر خود دست ما را بگیر، و تاریکی آن را با
نورهای درخشان از بین ببر.

^۲ . خدایا! کسی را رحم بفرما که گناهانش او را محاصره کرده و لغزش
هایش او را فراگرفته اند. کسی را رحم بفرما که برای او شفاعت کننده ای
از عملش نیست و مانعی که او را از عذاب تو باز دارد. رحم بفرما به غافلی
که گناهانش بر او سایه افکنده، و رحم بفرما به فراموش کننده ی امری
که به خاطر آن آفریده شده است.

^۳ . ای کسی که خداشناسان را به لذت مناجاتش انس می دهد، و ترسانان
را لباس دوستی می پوشاند.

أَمْ مِّنْ اعْتَمَدَ عَلَيْكَ فَلَمْ تَجِدْ يَاسَعَادِۙهٗٓ؟ أَمْ مِّنَ الَّذِي اسْتَرْشَدَكَ
فَلَمْ تَمْنُنْ يَإِزْشَادِۙهٗٓ؟^۲

هَآ، نَحْنُ عَيْبُكَ الْمُقْصِرُونَ الْمُخْطِئُونَ الْمُذْنِبُونَ الْمُسْتَغْفِرُونَ،
جِئْنَاكَ مِنْ ثِقَلِ الْأَوْزَارِ هَارِبِينَ، وَلَمَعْرُوفِكَ طَالِبِينَ، وَعَلَى مَا اجْتَرَحْنَا
مِنَ الْخَطَايَا نَادِمِينَ.^۳

نَسْأَلُكَ بِأَسْمَائِكَ الْحُسْنَى، وَنُصَلِّي وَنُسَلِّمُ عَلَى نَبِيِّكَ أَنْجَحِ
الشُّفَعَاءَ، أَنْ تَجْعَلَنَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ مِنَ الْمَرْحُومِينَ، وَأَنْ لَا تَرُدَّنَا
بِالْحَبِيبَةِ مَحْرُومِينَ، وَافْعَلْ ذَلِكَ بِنَا وَبِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ،^۴

---

۱. چه وقت شاد می شود کسی که عزم و اراده ی او جز تو را قصد کند؟ و
چه وقت آسودگی حاصل می کند کسی که قصد و نیت او جز تو را اراده
کند؟ و کیست که با اراده ی صادقانه، قصد تو نماید اما شفاعت او را در
مقصودش نپذیری؟

۲. یا کیست که بر تو اعتماد کرده اما او را یاری نداده باشی؟ یا کیست که
از تو راهنمایی خواسته اما با راهنمایی کردنش، بر او منت ننهاده باشی؟

۳. ها، ما بندگان تقصیرکار، خطاکار، گنهکار و خواهان مغفرتیم. به درگاه
تو آمدید در حالی که از گناهان گریزان، و خیر و بخشش تو را خواستاریم،
و بر لغزش هائی که مرتکب شدیم، پشیمانیم.

۴. با توسل به اسماء الحسنی از تو می خواهیم، و بر پیامبرت، موفق ترین
شفیعان، صلوات و سلام می فرستیم، آن که در این شب ما را از جمله ی
بخشیده شدگان قرار دهی، و ما را ناکام و محروم برنگردانی، و آن را بر ما
و سایر مسلمانان انجام بدهی،

وَاحْصُصْ بِذَلِكَ مَنْ لَنَا مِنَ الْأُمَّهَاتِ وَالْأَبَاءِ وَالْبَنَاتِ وَالْأَبْنَاءِ،
 وَالْإِخْوَانِ وَالْأَخَوَاتِ، وَجَمِيعِ قُرَابَاتِ الْحَاضِرِينَ.^۱
 اللَّهُمَّ كُنْ لَهُمْ بَعْدَ الْأَحْبَابِ حَبِيبًا، وَلِدُعَاءِ مَنْ دَعَا لَهُمْ مِنْ
 خَلْقِكَ مُحِبًّا، وَاجْعَلْ لَهُمْ فِي مَوَارِدِ رَحْمَتِكَ وَمَوَاهِبِكَ حَظًّا وَنَصِيبًا، يَا
 مَنْ لَمْ يَزَلْ سَمِيعًا قَرِيبًا.^۲
 اللَّهُمَّ اجْمَعْ كَلِمَةَ أَهْلِ دِينِكَ عَلَى الْقَوْلِ الْعَادِلِ، وَارْفَعْ عَنْهُمْ عِزَّةَ
 التَّشَاخُصِ وَذِلَّةَ التَّخَادُلِ، وَاعْمِدْ فِيهِمَا بَيْنَهُمْ سَيْفَ سَفْكِ دِمَائِهِمْ
 بِالْبَاطِلِ.^۳
 اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ،
 وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ، وَأَصْلِحْ ذَاتَ بَيْنِهِمْ، وَأَنْصُرْهُمْ عَلَى عَدُوِّكَ
 وَعَدُوِّهِمْ.^۱

---

^۱ . و آن را برای (رفتگان ما، اعم از) مادران و پدران، دختران و پسران،
 برادران و خواهران و تمام خویشاوندان حاضرین، مخصوص بگردانی.

^۲ . خدایا! بعد از دوستداران، تو (برای رفتگان ما) دوست باش، و اجابت نما
 دعای کسانی از بندگان که آنان را دعا می کنند، و در آبشخور رحمت و
 بخشایش خود، برای آنان بهره و نصیبی قرار بده، ای کسی که همیشه
 شنوا و نزدیکی.

^۳ . خدایا! کلمه ی صاحبان شریعت را بر قول راست جمع نما. و غیرت
 کینه و دشمنی، و ذلت و خواری تنهایی و بی کسی را از آنان بلند کن، و در
 میانشان، شمشیر ریزش خون هایشان به باطل را در نیام کن.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ
وَأَزْوَاجِهِ أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَذُرِّيَّتِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى سَيِّدِنَا
إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.^۱

وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ
وَأَزْوَاجِهِ أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَذُرِّيَّتِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى سَيِّدِنَا
إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.^۲

وَكَمَا يَلِيْقُ بِعَظِيمِ شَرَفِهِ وَكَمَالِهِ وَرِضَاكَ عَنْهُ، وَكَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى لَهُ
دَائِمًا أَبَدًا، عَدَدَ خَلْقِكَ، وَرِضَا نَفْسِكَ، وَزِنَةَ عَرْشِكَ وَمِدَادَ كَلِمَاتِكَ،^۳

---

۱. خدایا! مردان و زنان مومن و مردان و زنان مسلمان را پیامرز، میان دل
های آنان الفت و محبت قرار بده و در بین آنان صلح و آشتی برقرار نما، و
آنان را بر دشمنان و دشمنانشان یاری کن.

۲. خدایا! صلوات بفرست بر مهتر ما محمد، بنده و پیامبری که نبی امی
است و بر آل و ازواج او، مادران مومنان و بر خاندان و اهل بیت او، همان
گونه که بر مهتر ما ابراهیم و بر آل مهتر ما ابراهیم، صلوات فرستادی،
بدون شک در دو جهان تو ستوده شده و با عظمتی.

۳. و برکت بفرست بر مهتر ما محمد، بنده و پیامبری که نبی امی است و
بر آل و ازواج او، مادران مومنان و بر خاندان و اهل بیت او، همان گونه که
بر مهتر ما ابراهیم و بر آل مهتر ما ابراهیم، برکت فرستادی، بدون شک در
دو جهان تو ستوده شده و با عظمتی.

۴. و آن چنان که شایسته ی عظمت، شرف و کمال او و رضایت تو از
اوست، و آن چنان که تو دوست داری و به آن راضی هستی، همیشه و تا

أَفْضَلَ صَلَاةٍ وَأَكْمَلَهَا وَأَتَمَّهَا، كُلَّمَا ذَكَرَكَ وَذَكَرَهُ الذَّاكِرُونَ وَعَقَلَ عَنْ
ذِكْرِكَ وَذَكَرِهِ الْغَافِلُونَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا إِلَى يَوْمِ الدِّينِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ.^۱

أبد، به تعداد آفریده هایت، و به اندازه ی خشنودیت، و وزن عرشت، و به
اندازه ی مرکب معلومات و سخنان،
^۱ . بهترین صلوات و کامل ترین آن، هر زمانی که ذاکرین، یاد تو و یاد او
کنند و هر زمانی که غافلین از یاد تو و یاد او غافل شوند، و سلام بفرست،
سلامی بسیار تا روز قیامت، و سپاس و ستایش مخصوص خداوندی است
که پروردگار جهانیان است.